

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ नुसार विधि व न्याय विभागाच्या अधिपत्याखालील मुंबईचे शेरिफ (नगरपाल) कार्यालयाच्या आस्थापनेवरील पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
विधि व न्याय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : शेरिफ-१६२१/प्र.क्र.३३/का-९
मंत्रालय, मुंबई -४०० ०३२,
दिनांक : १६ जून, २०२१.

- वाचा :-** १) दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६.
२) केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारिता मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना.
३) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक: दिव्यांग २०१३/प्र.क्र.३५/दि.क.२, दिनांक ०७.१०.२०१६
४) शासन परिपत्रक, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक: दिव्यांग २०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दिनांक १२.११.२०२०.
५) शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक: दिव्यांग २०१९/प्र.क्र.२५१/दि.क.२, दिनांक ०२.०२.२०२१.
६) विधि व न्याय विभागाचा समक्रमांकाचा शासन निर्णय, दि.२२.०२.२०२१.
७) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या पत्र क्र. दिव्यांग-२०२१/संकीर्ण११/दि.क.२, दिनांक ०१.०६.२०२१ अन्वये निर्गमित, दि.१२.११.२०२० रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये गठित तज्ञ समितीच्या दि.२२.०२.२०२१ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :-

दिव्यांग व्यक्ती हक्क अधिनियम, २०१६ मधील कलम ३३ नुसार दिव्यांगांसाठी शासन सेवेतील पदे सुनिश्चित करणे आवश्यक आहे. यासाठी केंद्र शासनाने दि.४.०१.२०२१ रोजीच्या शासन अधिसूचनेन्वये दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित केलेल्या पदांची यादी करून सदर यादी केंद्र शासनाच्या www.disabilityaffairs.gov.in या संकेतस्थळावर Policy/Act/Rules-Notifications येथे List of Posts Identified suitable for person with Benchmark Disabilities notified on ०४.०१.२०२१ या शीर्षाखाली प्रसिद्ध केली आहे. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाने दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये राज्य शासनाच्या आस्थापनेवरील पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्याबाबतच्या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केल्या आहेत.

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या संदर्भ क्र.५ येथील शासन निर्णयातील सूचना क्र. अ) यांस अनुसरून, संदर्भ क्र.६ अन्वये विधि व न्याय विभागाच्या अधिपत्याखालील 'मुंबईचे शेरिफ (नगरपाल) कार्यालयातील' "शिपाई" संवर्गातील वर्ग-ड ची पदे दिव्यांग प्रवर्गासाठी सुनिश्चित करण्यात आली आहेत.

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या संदर्भ क्र.५ येथील शासन निर्णयातील सूचना क्र. क) प्रमाणे शेरिफ (नगरपाल) कार्यालयातील (१) कक्ष अधिकारी, (२) लघुलेखक व सचिव, (३) बेलिफ व लिपिक ही पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्याबाबतचा प्रस्ताव सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.१२.११.२०२० रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये गठित तज्ञ समितीच्या, दि.२२.०२.२०२१ रोजीच्या बैठकीमध्ये मान्यतेसाठी सादर करण्यात आला होता. सदर बैठकीचे इतिवृत्त दि.०१.०६.२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये निर्गमित करण्यात आले आहे. सदर बैठकीत घेण्यात आलेल्या निर्णयानुसार मुंबईचे शेरिफ (नगरपाल) कार्यालयातील पुढील पदे दिव्यांगांसाठी सुनिश्चित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

विधि व न्याय विभागाच्या अधिपत्याखालील 'मुंबईचे शेरिफ (नगरपाल) कार्यालयातील' (१) कक्ष अधिकारी, (२) लघुलेखक व सचिव, (३) बेलिफ व लिपिक ही पदे दिव्यांगांसाठी या शासन निर्णयान्वये सुनिश्चित करण्यात येत आहेत.

२. याबाबतचा तपशील विवरणपत्र-अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे आहे.
३. सदर शासन निर्णय, केंद्र शासनाच्या सामाजिक न्याय व अधिकारीत मंत्रालय, नवी दिल्ली यांची दि.०४.०१.२०२१ ची अधिसूचना व सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाच्या दि.०२.०२.२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये दिलेल्या सूचनांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२१०६१७१५१८५९३०१२ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(योगेश ही. आमेटा)
विधि सल्लागार-नि-सह सचिव

प्रति,

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
- २) मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. राज्यमंत्री (विधि व न्याय विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. विरोधी पक्षनेता, विधान परिषद / विधानसभा विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
- ५) मा. मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) प्रबंधक(निरीक्षणे), मा. उच्च न्यायालय, मुंबई.
- ७) मा. प्रधान सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

- ८) मा. उपशेरिफ (उपनगरपाल), मुंबईचे नगरपाल यांचे कार्यालय, मुंबई.
- ९) मा.सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.
- १०) मा. अ. मु. स. (सेवा), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- ११) मा. सचिव व वरिष्ठ विधि सल्लागार, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) मा. प्रधान सचिव व विधि परामर्शी, विधि व न्याय विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) आयुक्त, दिव्यांग कल्याण आयुक्तालय, पुणे.
- १४) निवडनस्ती.(का.९)

विवरणपत्र- अ

शासन निर्णय, विधि व न्याय विभाग क्र. शेरिफ १६२१/ प्र.क्र.३३/का.९, दिनांक १६ जून, २०२१ चे सहपत्र
कार्यालयाचे नाव :- मुंबईचे शेरिफ (नगरपाल) कार्यालय.

अ. क्र	पदनाम	शारिरीक पात्रता	मानक दिव्यांगाचा सुयोग्य प्रकार	कर्तव्ये व जबाबदा-या
०१.	कक्ष अधिकारी (गट-ब)	W, SE, H, RW,C	a) LV b) OL, OA, LC, Dw, AAV c) ASD (M), SLD, MI d) MD including a to c	दैनंदिन कार्यालयीन कामकाजावर नियंत्रण ठेवणे, कर्मचारी वर्गास कामकाज नेमून देणे व त्यावर देखरेख करणे, प्रशासकीय बाबी हाताळणे, मा.उपनगरपाल यांच्या अनुपस्थितीत मा.उच्च न्यायालय, मा. नगरदिवाणी व सत्र न्यायालय इत्यादी कोर्टात न्यायालयीन आदेशानुसार हजर राहावे लागते. वादी, प्रतिवादी, तसेच संबंधिताचे वकील यांचेसमवेत मिटींग्स घेणे.
०२.	लघुलेखक व सचिव (गट-ब)	W, SE, H, RW,C	a) LV b) OL, OA, LC, Dw, AAV c) ASD (M), SLD, MI d) MD including a to c	लघुटंकलेखन, टंकलेखन, बैठकीचे इतिवृत्त नोंदविणे, स्वतंत्रपणे पत्रव्यवहार करणे इत्यादी कार्यालयीन कामकाज तसेच मा.उपनगरपाल यांच्या समवेत काहीवेळ न्यायालयात जाणे.
०३.	बेलिफ लिपिक (गट-क)	W, SE, H, C	a) LV b) OL, OA, LC, Dw, AAV c) ASD (M), SLD, MI d) MD including a to c	कार्यालयीन प्रोसेस लॉजिंग, दाव्या संदर्भात फ्राईल्स तयार करणे, आवक-जावक नोंदवही तयार करणे, पोष्टाचे RPAD, प्रतिज्ञापत्र तयार करणे व इतर कार्यालयीन तसेच बेलिफ यांच्या संमतीने न्यायालयीन समन्स व नोटीस बजावण्याचे काम करणे इत्यादी.

Functional requirements Abbreviations Used:-

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
1	S	Sitting	7	ST	Standing
2	W	Walking	8	BN	Bending
3	SE	Seeing	9	L	Lifting
4	H	Hearing	10	KC	Kneeling and Crouching
5	C	Communication	11	PP	Pulling and Pushing
6	MF	Manipulation by fingers	12	BN	Bending

Category Abbreviations Used:-

Sr. No.	Abbreviation	Long Form	Sr. No.	Abbreviation	Long Form
1	AAV	Acid attack Victim	8	OL	One Leg
2	DW	Dwarfism	9	BL,	Both Leg
3	LV	Low Vision	10	OAL	One Arm and One Leg
4	D	Deaf	11	LC	Leprosy Cured
5	HH	Hard of Hearing	12	ASD(M)	Autism Spectrum disorder(Mild)
6	ID	Intellectual Disability	13	SLD	Specific Learning Disability
7	MI	Mental illness			